

JAUNĀIS CELŠ

AGROFIRMAS «KRASNIJ OKTJABRĪ» PARTIJAS, ARODBIEDRĪBAS,
KOMJAUNATNES KOMITEJU UN ADMINISTRĀCIJAS ORGĀNS

Cena 2 kap.

Priekšējais

AKTUĀLA INTERVIJA

Ar skaidru prātu un dedzīgu sirdi

sabiedriskās domas izpēti. Uz mūsu anketes jautājumiem atbildēja 115 cilvēki. Un, lūk, kāda dīvaina aina atklājās. Patiesi atturībnieki izrādījās 17 cilvēki, no viņiem biedrības pirmorganizācijā sastāv tikai seši. Tātad, šajā ciemā starp biedrības locekļiem ir arī «kulturālie» vai «mērenie» dzērāji. Trīs aptaujātie atzina, ka viņi bez dzeršanas vairs nevar iztikt — tāpat jau slimī. Visi atzīst, ka dzeršana ir liels sociāls jaunums, tomēr, ja aci pret aci nav sastapušies ar tās postošajām sekām, vieglprātīgi padodas kārdinājumam. 10 cilvēki alkoholu atzīst par pozitīvu parādību — zāļu gatavošanā, kompresēm un tamlīdzīgi. Tam, ka no alkohola var atbrīvoties, tic tikai pieci riebnieši. 30 ir par to, lai ierobežotu ražošanu, 74 balso par to, lai pērnostādītu saturīgu brīvā laika pavadīšanu, 90 iestājas par biedrības kompleksu risinājumu.

— Aptauja jums devusi daudz interesantu un vērtīgu liekamu faktu. Vairāk ar tiem vajadzētu iepazīstināt plašākas cilvēku aprindas agrofirmā?

— Ar lielāko prieku esam gatavi, tikai mūs ir jāpaaicina, jāorganizē auditorija. Man šķiet, ka īpaši labvēlīgs laiks būs tuvākajā nākotnē, kad pie mums ierodas Latvijas Valsts Universitātes studentu agitbrīgāde docentes Ilgas Kapenieces vadībā — rajonā viesosies vairākas dienas. Izbraukums uz rajona ciemiem ļoti labprāt dodas un saturīgu programmu aizved Līvānu atturībnieku klubs «Gaisma». Cīņā par alkohola apkarošanu bagātīgu pieredzi uzkrājusi Līvānu I vidusskola — par to interesējas arī no mūsu kaimiņrepublikām.

— Par kustības par veselīgu dzīvesveidu popularitāti liecina arī tas, ka 23. un 24. jūlijā Smiltēnē notika mūsu republikas atturības klubu otrais salidojums.

— Bez šaubām, to republikā ir daudz un visi darbojas sparīgi. Pazīstami ir Smiltēnes «Avots», Valmieras «Atbalss», Rīgas «Amelists», Smiltēnes 29. profesionāli tehniskās vidusskolas «Atspulgs», Rīgas jauniešu «Modelis», Valkas «Atmoda», Grundzāles «Akords», Vijciema «Vija» un daudzi citi. Cilvēki kļūst kultūrāli, bet reizē ar iekšējās kultūras pieaugumu aizvien mazāk vietas paliek dzeršanai. Bet, diemžēl, vēl pārāk daudz ir arī pasīvo vērotāju no malas, kuri gaida, lai viņiem visu iedod gatavā veidā. Šajā lietā kā nekur citur ir vajadzīga pašiniciatīva. Iepriecināja, ka salidojumā Smiltēnē bija ļoti daudz jauniešu. Tieši ar jauno paaudzi, rūpējoties par tās nākotni, jācīnās par veselīgu dzīves veidu.

Katra no mums uzdevums ir izpildīt rajona Tautas deputātu padomes izpildkomitejas lēmumu, kas šogad pieņemts februārī un paredz kompleksa plāna izstrādi un īstenošanu katrā ciemā. Mēs ļoti daudz nodarbojamies ar ģimenēm, katram gribētājam allaž gatavi pakalpot bezalkoholisko kāzu un citu svinību sarīkošanā — daudzi izmanto šo izdevību. Mūsu pasākumos aktīvi piedalās rajona patērētāju biedrību savienības sabiedriskās ēdināšanas uzņēmumi, kopīgi esam sarīkojuši interesantus pasākumus vairākos rajona ciemos.

— Šajās dienās partijas rajona komitejas biroju zālē notika saruna «Pie apaļā galdā», vērtīta atturības problēmām. Dažus vārdus par to.

— Uz to pamudināja mūsu anketēšanas rezultāti, kā arī daudzie iedzīvotāju jautājumi un priekšlikumi, kas iesūtīti Brīvprātīgās atturības veicināšanas biedrībai. Uz tiem atbildēja, par tiem sprieda atbildīgi rajona darbinieki.

— Skaidrs, ka nelielā intervijā mums visu nepateikt, pie šiem jautājumiem jāatgriežas vēl un vēl. To arī centīsimies darīt. Paldies par sarunu!

Pārkarotā un demokratizācija šodien ne tikai katram mūsu zemes cilvēkam ir uz lūpām, vārdos, bet arī dvēselē. Pārkarotā un demokratizācija ir tās darbības sfēras un tie rīcības kritēriji, kur no katra tiek prasīts skaidrs prāts un dedzīga sirds.

Mūsu laikraksta darbinieks ar dažiem jautājumiem griežas pie Brīvprātīgās atturības veicināšanas biedrības rajona nodaļas padomes sekretāres Janīnas EIDUKAS.

— Vispirms īsumā gribu raksturot stāvokli uz vietām, konkrēti Riebiņu ciemā. Tas ir viens no četriem rajona ciemiem, kuri ieskaitīti atturības zonās, kur veikalos nepārdod reibinošus dzērienus. Tika sarīkota

PANORĀMA

Ražas smagie soļi

Kamēr kaimiņsaimniecībās vēl sprieda, kā savus kombainierus ar ziediem, laba vēlējumiem un koncertiem uz lauka izvadīt labības plaujā, tādējādi cerot, ka viņi darīs visu, lai nepieļautu zudumus, novāktu ražu ar minimāliem zudumiem, mūsu saimniecības labības plāvēji jau bija izbraukuši pēc maizes. Dažviet izrādījās lauki pēc lietavām neizbraucami un

bija jāpārceļas uz citurieni, citur sējumi stipri saveldrējušies, vēl citur raža maza.

Šogad cerības pievīlusi vasarāji, jo izgadījās tā, ka to dīgšanu un augšanu iespaidoja sausums. Toties ziemāju graudu birums ir labāks. Laika kaprīzes arī atgādina par sevi, jaunā maize nenāk viegli. Druvās abos ražošanas iecirkņos pirmie

izbrauca pieredzējušie un arī labāk ekipētie — ar augstākajiem VDR kombainiem apgādātie mehanizatori. Viņi strādā pagarinātu darba dienu. No kopīgā ritma neatpaliek graudu pārvaldītāji šoferi, tāpat arī tie, kuri novāc salmus.

ATTĒLOS: otrajā ražošanas iecirknī darbu veiksmīgi organizējuši šoferis Jānis Valters, kombainieri Vasīlijs Abajevs un Vladimirs Agafonovs; pirmajā ražošanas iecirknī pirmie darbu uzsāka kombainieri Jānis Ozoliņš, automašīnu KAMAZ un ZIL—130 vadītāji Pēteris Pauniņš un Bronislavs Krusts, kombainieris Fjodors Gorins.

Komunisti apspriež PSKP Vissavienības XIX konferences materiālus

28. jūlijā darba dienas nogalē agrofirmas kultūras namā notika partijas organizācijas biedru kopasapulce, kurā izskatīti vairāki aktuāli un svarīgi jautājumi. Par to, ka kolhozagrofirms komunisti pilda savas sapulces lēmumu, pieņemtu sakarā ar PSKP Centrālās Komitejas janvāra (1987. gads) Plēnumu, kurā izskatīta pārkarotāšanās gaita un kadru politika, kā arī sakarā ar analogu Latvijas KP RK YII plēnumu ziņojumu sniedza partijas komitejas locekle, siera rūpnīcas ceha partijas pirmorganizācijas sekretāre V. Filimonova. Lēmums nopemts no kontroles.

Par galveno jautājumu — «PSKP Vissavienības XIX konference un mēs» priekšlasījumu sniedza agrofirmas ģenerāldirektora palīgs V. Petrovs. Šis vēsturiskais un tik ļoti svarīgais notikums partijas dzīvē katru komunistu bagātinājis ar milzīgu teoretisko materiālu, devis daudz ideju aizrautīgam radošam darbam.

Klātesošie noklausījās agrofirmas ģenerāldirektora vietnieka līnu produkcijas sagādē, uzglabāšanā un pārstrādē J. Vasiļevska ierakstu par darba ražīguma

vešanu pārstrādē, disciplīnas nostiprināšanu, morāli psiholoģiskā klimata atveseļošanu un tiem praktiskajiem pasākumiem, ko fabrikas kolektīvs veic, lai uzlabotu ražotās produkcijas kvalitāti.

Juris KAUSA

● 1940. GADA 5. AUGUSTĀ LATVIJAS PSR UZŅEMTA PSRS SASTĀVĀ

Dzīve apstiprina tā lredzību

1940. gada 21.-23. jūlijā notika Latvijas Tautas saeimas 1. sesija. To aīklāja D. Krūze — vecākais deputāts, Zaļenieku pagasta zemnieks, 1905. gada revolūcijas dalībnieks. Tika nolasiī Rīgas strādnieku, Latgales un Vidzemes delegāciju un Latvijas Tautas arhīvs apsveikumi. Latvijas Tautas valdības priekšsēdētājs Augusts Kirhenšteins sniedza ziņojumu par valdības darbību. Par valsts varu runāja deputāts Zanis Spure — Latvijas KP darbinieks, kurš 1940. gada sociālistiskās revolūcijas laikā bija LKP CK otrais sekretārs, vadīja Rīgas partijas organizāciju, cīnījās Lielā Tēvijas kara frontēs. Pēc šīs runas vairāki citi deputāti ierosināja pasludināt padomju varu un nodibināt Latvijas Padomju Sociālistisko Republiku.

Dedzīgu runu par Latvijas iestāšanos PSRS sastāvā teica Vilis Lācis. Tajā pašā 21. jūlijā tika pieņemtas vairākas deklarācijas — par valsts varu latvijā, par Latvijas iestāšanos PSRS sastāvā, kurā, starp citu, teikts, ka tagad, kad Latvijas tauta gāzusi veco režīmu — apspiestības un beztiesības režīmu — un stājusies uz plaša un gaiša jaunas dzīves, jaunas valsts un sabiedriskās celtniecības ceļa, ir sīfusi lielā, vēsturiskā stunda, kad galīgi un uz visiem laikiem jānojauc visi žogi starp Latviju un Padomju Sociālistisko Republiku Savienību, kad likumīgā kārtā jānostiprina cieša Latvijas republikas savienība ar Padomju Sociālistisko Republiku Savienību.

Tautas saeima savā deklarācijā izteica domu, ka tikai iestāšanās PSRS sastāvā nodrošina tēnu suverenitāti, rūpniecības, lauksaimniecības, nacionālās kultūras uzplaukumu, tautas materiālās labklājības kāpinājumu. Apstiprināja arī vēsturisko patiesību, ka latviešus ar citām brālīgajām kaimiņu tautām saista kopīgas revolucionārās cīņas pret carismu, kapitālistiem un muizniekiem, ka latvieši nu varēs atraisīt savus bagātīgos radošos spēkus.

Nākamajā dienā tika pieņemtas deklarācijas par zemes pasludināšanu tautas īpašumā, par banku un lielo uzņēmumu nacionalizāciju, bet pēdējā sesijas dienā — ievēlēja komisija Latvijas PSR Konstitūcijas izstrādāšanai, noklausījās Centrālās vēlēšanu komisijas ziņojumu. Starp citu, šajā sesijā visvairāk pārstāvēta bija Latgale — 304982 delegāti no kopīgā skaita — 1155807. Par viņiem bija balsojuši 99 procenti vēlētāju, aktīvāki bija tikai kurzemieki — 99,1 procenti.

Delegāciju, kurai bija jādodas uz Maskavu, uz PSRS Augstākās Padomes VII sesiju, lai iesniegtu dokumentus par uzņemšanu PSRS sastāvā, 20 cilvēku sastāvā ievēlēja saeima 23. jūlijā. Vēlāk vairākus valdības pārstāvjus nomainīja ar citiem. Viņu vidū bija arī latgalieši P. Dergačs, G. Iljins, L. Kažemāks, K. Šics un citi. 30. jūlijā viņus ap pusdienlaiku svinīgi pavadīja no Rīgas stacijas laukuma, kur notika mītiņš. Delegācija tikpat sirsniģi tika sagaidīta arī Maskavā Baltkrievijas stacijā, kur uz mītiņu bija pulcējušies tūkstoši maskaviešu. Sagaidītājus uzrunāja delegācijas vadītājs A. Kirhenšteins.

5. augustā PSRS Augstākās Padomes abu palātu kopīgajā sēdē runāja pieci Latvijas delegācijas pilnvarotie. Zīmīgs vārds teica ministru prezidents profesors A. Kirhenšteins: «Mēs esam nākuši šurpu, sirmā Kremļa sienās, lai mūsu tautas vārdā nodotu lielajai Padomju Savienībai brālīgus sveicienus, lai izteiktu mūs savīlņojošās mīlestības un draudzības jūtas pret Padomju Sociālistisko Republiku Savienību».

Viņa un citu delegācijas locekļu runās izskanēja pārliecība, ka padomju vara ir patiesi taisnīga un patiesi tautas vara — tā domā katrs darba cilvēks, ka jauno Padomju Latvijas republiku iedvesmo sociālistiska celtniecības gaiša lielajā Padomju Savienībā.

Tajā pašā dienā PSRS Augstākā Padome pieņēma likumu par Latvijas PSR uzņemšanu PSR Savienībā, izpildot Latvijas saeimas lūgumus, un nolēma sarīkot Latvijas deputātu vēlēšanu PSRS Augstākajai Padomei.

Kopš tās dienas aprīt 48 gadi. Dažādie notikumi pierādījuši: arī grūtajos kara un personības kulta, stagnācijas gados apstiprinājusies vismasveidīgākā tautas pārstāvju foruma Latvijas vēsturē tālredzība.

Produkts, kas klūs ieccienīts

Vai tā var apgalvot par ražoju, kuru vēl neviens rajonā nav redzējis? Vai tas neizklausās pēc lietišķā, sak, firma slotas nesien, bet viss, ko ražo, ir brīnumains? Nē. Katrs laistājs piekritīs arī, tā sakot, avansā, ja uzziņas, ka runa ir par čipsiem. Kas tie tādi? Uz šo jautājumu atbildēsim plašāk, izmantojot garduma autoru — no kartupeļiem ražoto pārtikas produktu Vissavienības zinātniskās pētniecības institūta — speciālistu stāstījumu.

Ne jau velti tautā kartupeļus dēvē par otro maizi. Maize paliek maize,

bet bez kartupeļiem neviens kārtīgs ēdiens nav garšīgs. Tos vienādi ciena pilsētnieki un laucinieki. Cik var pagatavot ēdienu no bumbuļiem, kuri tik rūpīgi jāaudzē un tik daudz reizes jāaprušina, lai sāktu spiesties no vagām? Bet cik ēdieniem tie ir neaizvietoājama piedeva? Nav nozīmes minēt kādu skaitli, jo katra namamāte pratīs ko tādu, ko otra nemācēs.

Šī institūta centrs atrodas Minskā. Tam arī savā nozīmē, jo mūsu kaimiņrepublikā ir slavena buļbu zeme. Šajā institūtā speciālistu grupa pirms gadiem pieciem izstrādājusi

čipsu ražošanas kompleksu. Tā autori ir brigādes vadītājs Semjons Hainkins, galvenais konstruktors Česlavs Daškevičs, nodaļas vadītājs Valērijs Akulovs un citi. Viņi saņēmuši autoru apliecinājumus, ar savu izgudrojumu piedalījušies PSRS Tautas saimniecības sasniegumu izstādē.

To, ka čipsi nav plaši izplatīts produkts, garantē, ka pagaidām ir tikai ap trim desmitiem šādu ierīču, Latvijā, ieskaitot Preiļus, divas trīs, bet tas nenozīmē, ka izplatības ģeogrāfija nevarētu aizsniegties līdz Sahālinai. Preiļos pagaidām uzstādīta priekšpēdējā, tāpat uzlabotākā iekārta, tāda arī Sahālinā — šajā ceturksnī arī tai jāsāk ražot.

Čipsu izjēviela ir izzvēlēts kartupeļu biezenis. Zinātniski pētnieciskā institūta sektora vadītājs, kurš mūsu agrofirmā vadīja montāžas darbus, regulēšanu un palaišanu, apmācīja strādniekus darbam ar šo tehnoloģisko līniju, tās apkalpošanu Vladimir Krasnickis uzsvēra, ka biezeni iegūst no vistīrākajiem kartupeļiem, bez jebkādiem ķīmiskiem piemaisījumiem. Tīrā veidā tie ir dzeltenīgi brūnas skrāukšķošas plāksnītes 200 milimetru garumā, 40 milimetru platumā un 1,4 milimetru biezas. Ja masai pievieno burkānus, tad iegūst sarkanīgu nokrāsu. Var pievienot arī citus dabiskos augu valsts pārtikas produktus, tādējādi izmainīt krāsu un garšu. Bet tas jau būs patērētāju gaumes jautājums.

Pagaidām čipsi veikalos nonāks savā dabiskajā veidā. Šīs gaiši brūnās plāksnītes, kas iepakotas glītās kārbās, jau gatavas lietošanai uzturā. Tās noder gan pašas par sevi — kā labas, kalorijām bagātas brokastis — simts gramu satur ap pieciem simtiem kilokaloriju, gan arī kā lieliska piedeva citiem ēdieniem. Namamāte, kuras rīcībā būs čipsi, var parādīt savas mākslinieciskās spējas arī ēdienu dekorēšanā.

Mūsu mērķis nav reklamēt cietes rūpnīcas jauno produkcijas veidu, jo tas nemaz nav vajadzīgs. Gan tāpēc, ka pārtikas produkti no kartupeļiem nevar palikt bez ievērbas. Grupa strādnieku, kas veica iekārtas uzstādīšanu, noregulēšanu un palaišanu ZPI vārdā un tās pārstāvja vadībā gādāja arī par to, lai tiktu noslīpēti tehnoloģiskie režīmi, lai apkalpojošais personāls apgūtu iemaņas pareiza tehnoloģiskā procesa nodrošināšanā, kā arī, kas ir viens no svarīgākajiem uzdevumiem, produkcijas kvalitātes kontroles sistēmas nodrošināšanā.

Lielu ieguldījumu čipsu tehnoloģiskās līnijas montāžā deva elektromontieris Nikolajs Vuškāns, metinātājs Igors Iljarionovs, atslēdznieks Viktors Rožkalns un citi.

Jaunais cehs aizņem dažas telpas rūpnīcas jaunajā korpusā. Uz šejieni, kamēr vēl būvējas konditorejas cehs, pārceļas arī konfekšu «Gotiņa» ražotāji. Jaunajās telpās arī viņi parūpējies par savas produkcijas dažādošanu — izstrādāta tehnoloģija trīsu gatavošanai.

A. MEŽMALIS

ATTĒLA: čipsu līnijas montāžas laikā, centrā — kartupeļu produktu VZPI pārstāvis V. Krasnickis.

No atvēršanas līdz pat darba dienas beigām mūsu veikalā Ļeņina ielā nepārtraukti nāk un iet apmeklētāji. Mēs esam priecīgas, ja varam sagādāt patīkamu iepirkšanos. Agrofīrmas veikals Daugavpīlī guvis lielu piekrišanu, šomēnes pēc provizoriem aprēķiniem realizēsim preces par apmēram 80 000 rubļu. Lielāko apgrozību summu dod konfektes «Gotiņa», kas ir vienīgā tāda veida prece visā republikas otrajā lielākajā pilsētā. Iecienītas arī desas, saldā krējuma sviests, siers, sevišķi fasētā veidā glītās kārbās, ko apmeklētāji nopērk arī kā suvenīrus. Pārdodam daudz speciņu, konservēto ogu, sēņu, medus, skābeņu un tam līdzīgi. Pavisam mūsu veikalā ir 50 nosaukumu preces.

Strādājam četratā — vadītāja un trīs pārdevējas: divas pārtikas nodaļā un viena pieteik. Darba pieteik visām. Pircēji mūsu rostiņu vērtē augstu. Piemēram, laba tirdzniecības speciāliste, Daugavpils starprajonu tirdzniecības aģentūras darbiniece A. Putne priekšlikums un ierosinājumu grāmātā ierakstījusi: liels paldies par tāda veikala atvēršanu pilsētā un priecājamies, ka te varam iegādāties labas preces. Bet viņa neskopojas arī ar kritiku — nereti cenas ir pārāk augstas.

Šis un citi pircēju izteicieni ierosinājuši uz pārdomām. Izmantojot laikrakstu, gribētos izteikt dažus priekšlikumus.

Tirdzniecība agrofīrmas ietvaros arī turpmāk attīstīsies, tiks paplašināts preču sortiments, atklāti jauni veikali. Vai nebūtu laiks izraudzīties vienu atbildīgu personu, kas gādās par to, lai mums plauktos allaž būtu pietiekami daudz labu preču? Šis cilvēks ar precīza izglītību varētu būt ģenerāldirektora vietnieks tirdzniecībā, kurš kvalificēti vadītu arī sabiedriskās ēdināšanas uzņēmumus.

Nobriedusi nepieciešamība vienārsot grāmatvedības uzskaiti. Pašlaik veikala vadītāja ar savu dokumentāciju drīzāk atgādina noliktavas pārziņu. Mums nepieciešams norēķināt kā tas ir mazumtirdzniecības uzņēmumos, organizēt pēc summārās uzskaites, nevis pēc gabalpreču.

Iecienīti ir dažādi konservi. Kāpēc tagad, kad tuvojas sēņu laiks, agrofirma nevarētu iekārtot sēņu vārīšanas punktu? Vai nebūtu, kas tās salasa! Tāpat arī ogu kaltēšanu, konservēšanu, ievārījumu gatavošanu un tam līdzīgi līdz pat garšu un kāpostu skābēšanai. Tas taču pārtiekus līdzekļu ieguldījums nepras.

Cenu politikai jābūt elastīgai. Ziedus pārdod arī mūsu kaimiņu veikalā, tur bija pieņemamas cenas — pērka visi, pie mums augstas — no savīšanas bija jāglabā ledusskapi. Patiecoties siera rūpnīcas palīgsaimniecības vadītāja E. Dauksīta energiskai rīcībai cenas tika normalizētas, mums izdevās glābt situāciju un neciešām zaudējums.

Mums ir labas attiecības ar kaimiņiem — Baltkrievijas tuvāko rajonu sagādniekiem. Gribētos, lai agrofirma dotu lielāku patstāvību pārtikas produktu iepirkšanā tur.

Mūsu kolektīvs uzskata, ka dažu šo ierosinājumu izpilde dod iespēju ievērojami palielināt veikala autoritāti un preču apgrozību tajā.

Marija PUŠKAREVA,

agrofīrmas veikala vadītāja Daugavpīlī

ATTĒLOS: veikals Ļeņina ielā; veikala darbinieces Gaļina Kovaļevska (no labās), Marija Puškareva un Zinaida Karpova

Ceļu satiksmes drošības dienestā

No pagrieziena iznira «Volga» ar valsts autoinspekcijas pazīšanas zīmi. Bija vakarpuse, kad no darba uz lauka novietnē atgriezās traktori ar piekabēm. «Volgas» vadītāja vēriņģā acs, apdzēnot kolonnu, pamanīja kādu tehnisku kļūmi. To tā nevar atstāt. No pieredzes zināms, ka mehānizators arī rīt un parīt turpinās strādāt ar tādu pat traktoru, neiedomājoties to savest kārtībā. Bieži vien ikdienas tehniskajām apskatēm un sakārtošanai pirms darba pašēlotās dažas minūtes vēlāk liek strādāt stundām ilgi, kamēr novērs kļūmes, ja nav notikusi avārija. Lemirgojās pagrieziena oranžā uguntiņa, «Volga» apstājās ceļa malā, no tās izkāpa jauns simpātisks jaunākais leitnants ar svītraino zīli rokā, ar noteiktu kustību norādīja traktoristam apstāties. Arī traktorists izrādījās jauns simpātisks puisis.

Valsts autoinspekcijas izmeklēšanas inspektors Valērijs Drugoveiko bija pamanījis, ka, izdarot pagrieziena, traktorists par to nebija brīdinājis ar signāla ieslēgšanu. Kāpēc? Izrādījās — šis signāls nemaz nedarbojās. Tas ir nopietns satiksmes drošības noteikumu pārkāpums. Bet nelaime jau nenāk viena. Inspektors tūlīt pamanīja arī citas tehniskās kļūmes. Piemēram, kādās piecās vietās bija degvielu noplūde dzinējā, pilieni lidoja uz visām pusēm. Cik tur tālu no lielas nelaimes.

Domājams, ka pēc šīs satikšanās uz

ceļa traktorists ne mūžam vairs nesēdīsies pie stūres, kamēr nebūs sakārtojies traktoru. Bet inspektors, visu pamatīgi izskaidrojot un saņemis solījumu strādāt tā, lai pašam būtu droši un citiem, lai tehnika un darba augļi nebūtu apdraudēti, nopūtās: «Atņemt vadītāja tiesības, bet kas tad strādās kolhozā?»

Pārbaudīšu, vai visu būs izdarījis, kā nākas».

Valērijs Drugoveiko savā iecirknī — kolhozā «Krasnij Oktjabrj», Kirova, M. Gorkija un Suvorova saimniecībās — strādā trešo gadu, jau pazīst visus mehānisko transporta līdzekļu vadītājus. Par to pārliecinājies turpat uz vietas. Kāds no motociklistiem, ko viņš apturēja, mēģināja bilst, ka vadītāja tiesības aizmirsis mājās, bet, uzzinājis viņa uzvārdu, inspektors pateica: tāda nav kartotēkā. Un motociklistam gribot negribot bija jāatstāj, ka nav bijis «laika» nokārtot eksāmenu.

Todien, kā arī citreiz, darbu V. Drugoveiko bija sācis pulksten 8.00 rītā, apbraucis gandrīz visu iecirkni un ap pulksten sešiem devās uz pēdējo objektu — Suvorova kolhozu. Kā parasti nācies daudzām traktoristiem un soferiem aizrādīt uz viņu paviršību, satikties ar motociklistiem, kuri visvairāk pārkāpj satiksmes drošības un tehniskās ekspluatācijas noteikumus. Kā parastā darba dienā. Bijis arī viens ārkārtējs gadījums — pie stūres atklāts iereibis traktorists.

Vai viņa pūliņiem ir kāds rezultāts? — pajautāju. Valērijs droši atbildēja: tādu satikšanos, kas soferiem un traktoristiem atnes lielākas vai mazākas nepatīkšanas, klūst mazāk. Tas inspektoram ir gandarījums par darbu.

ATTĒLĀ: Valērijs Drugoveiko savā postenī.

DABAS STŪRĪTIS

Sētas krāšņumam

Mežvītenis — tā latviski saucas šis skaisti ziedošais vītenaugs, kuru tagad var redzēt mūsu agrofīrmas galvenās ēkas fasādes priekšā.

Mežvītena zinātniskais nosaukums Clematis L. ir cēlies no grieķu vārda «klema», kas nozīmē «vīnstīga». Taču vietējie tautas nosaukumi dažādās zemēs ir ļoti īpatnēji un daudznozīmīgi. Vairākumu gan laikam ietekmējis mežvītena skaistums. Vai gan citādi būtu radušies tik izjusti nosaukumi kā ceļotāja prieks, gana prieks, godīgums, liesmiņa, jaunavas mati un citi? Bet tas, kas skriedams aizķēries aiz mežvītena stīgas un krītot dabūjis pierē punu, varēja būt «krusttēvs» šādiem epiteiņiem: velna zarna, ragana virve un citiem. Pie šīs sērijas laikam gan jāpieskaita arī «lauzdegūnis» — lomonoss, kā mežvīteni sauc krieviski. Pūkaino kopaugļu radītās iztēles ietekmē varēja rasties nosaukumi — bārdainis, veca vīra bārda un citi. Interesants vārds dots baltajam mežvītenim — sniegs pļaujas laikā. Tiešām, kad vasaras otrajā pusē, tieši ražas novākšanas laikā, tas bagāti zied, pār zemi nobirst ziedu sniegs.

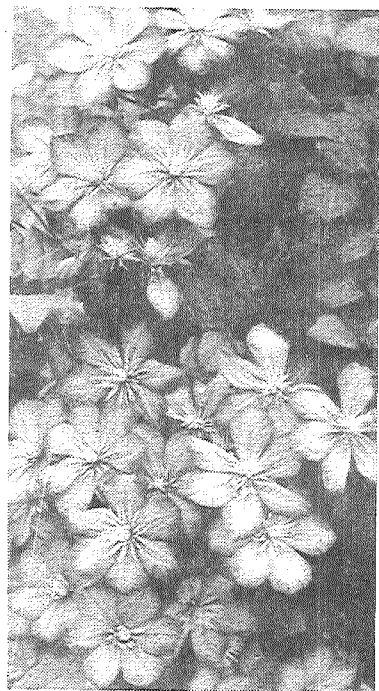
Baltais ir vienīgais no mežvīteniem, kas savvaļā aug Lielbritānijā, tomēr vairākums interesantāko un tīrāpāko nosaukumu ir angļu izcelsmes. Tas

liecina, ka angļi ļoti ciena šo augu, un Anglija ir kļuvusi par lielziedīgo mežvītena dzimteni.

Mežvītenī pieder pie gundegu dzimtas augiem. Tāpēc tiem ar gundegām ir daudzas kopīgas īpašības, piemēram, augsnes mitrums, mehāniskā sastāva un citas prasības.

Mežvīteniem piemīt spēja piemēroties ārējās vides apstākļiem, tāpēc tie aug no Ziemeļu polārā loka līdz Austrālijai, izņemot Antarktīdu. Tomēr mežvītenī nav kosmopolīti. Vislabāk tie jūtas ziemeļnieciskā augu valstī. To gints ciltsvēsture, domājams sākas no Centrālās Āzijas un Austrumāzijas.

Viens no galvenajiem faktoriem, kas sekmējis mežvītena plašo izplatību, ir to dzīvības formu lielā daudzveidība. Kā kāpelējoša koksnaiva liāna šis gleznais un trauslais augs, piemērojoties apgaismojumam, spēj sacensties ar visvarenāko koku stumbriem. Kā krūms vai puskrūms un dažādu veidu lakstaugs tas spēj pārvārtēt gan lielu aukstumu, gan sausu, gan citus nelabvēlīgus apstākļus. Šim augam ir ļoti plastiska daba. Tāpēc mežvītena audzēšana mūsu dārzos, izvēloties atbilstošas sugas un šķirnes un pareizi tās kopjot, nav grūta un vainagojas ar panākumiem.

Tiem, kas vēlas, lai lielziedu mežvītenī kļūst arī viņu sētas rota, iesakām pastudēt V. Riekstiņas grāmatu «Mežvītenī (klematis L.)», kuru 1985. gadā izlaidusi izdevniecība «Avots». Grāmatas beigās nosaukta arī cita literatūra par mežvīteniem latviešu, angļu, vācu, lietuviešu, igauņu un poļu valodās.

AUGUSTS — RUDZU MĒNESIS

Tas ir laiks, kad cilvēki dodas uz lauka pēc dieniskās maizes — jaunās ražas graudiem. Nupat izkarots no lietus mākoņiem siens, lopbarības sagāde turpinās, taču pirmajā plāksnē izvirzījies galvenais rudens darbs — labības pļauja. Vai tāpat būs jāmanās, lai ko pagātu izraut no lietus mākoņa apakšas? Jāpaskatās apkārt — ko saka dabas pazīmes.

Par lietu stāsta čūsku žirgtā lodāšana. Ja vistas staigā lietū, tad tas ilgi nepāries, bet ja tās saskrien pajumtē, tad drīz būs skaidrs laiks. Par jauku laiku liecina arī tas, ja dzērves kliez laukā.

Augusts, kā jau vasaras pēdējais mēnesis, pastāsta par sava brāļa — rudens nesēja īpatnībām. Ja dzērves kliez purvā — drīz būs salnas, ja skudras savos mājokļos sanes daudz labumu — būs slapjš rudens un barga ziema. Par rudens drīzu tuvošanos pavēsta govīs, kuras labprātāk sāc ēst sienu, nevis zāli, par ziemas bargumu — vēsums augustā. Kā ražas mēnesim augustam jābrīdina arī par bagātībām uz lauka, mežā. Ja labi padevušies āboli — labi arī kartupeļi, ja atāls aug lēni — rudzi jāšēj vēlu, ja naktī līst un zibeņo, bet pārkonu nedzird — rītā jāiet sēņot.

Lielākais mūsu ģimenes dārziņu «ceļotājs» ir ķirbis. Kur bijusi iestādīta sēklīņa, bet kur aizstiepusies galotne. «Aizgājis» vairāku metru attālumā no «dzimtajām mājām» un savu pirmo lielo augli uzkarinājis uz kaimiņu stieplu žoga. Bet šajā attēlā redzamais «ceļotājs» uzrāpies pērnā siena kaudzes galotnē.

NO LASĪTĀJU POĒTISKAJĀM BURTNĪCĀM

DZEJOĻI

Kur tas ievu ziedu laiks?
Aizziedēja, aizputēja.
Rāmas rīta rasas acīs
Ieritēja, iebālēja.

Kāpēc — ēl tās savāds mulsums
Satrauc sirdi, apstādina?
Arī nenoticis brīnumam
Nenomirst, kaut ziedi birst.
Ievu romantika baltā
Izbaloja, aizvējāja.
Palicis to dienu saltums,
Rokām nosalušām silta elpa jāuzpūš.

Mijkrēslī upe

Piemiedz spīdīgo aci
Un ieslīgst snaudā.
Ūdenī peldas zvaigznes.
— Iesim pasmelt tās plaukstās!

Iesim tur,
kur iet rasa,
kad pāri krist salna grasās,
Iesim tur,
kur no rītiem iet domas,
vēl agras un nezina,
kādas dienā būs jāspēlē lomas.
Iesim tur,
kur ved tavas acis,
pār ikdienu sīko, kur sevi
balts sapnītis racis.

Māriete PASTARE

APSVEICAM

Jūlijā savas dzīves jubilejas nosvinēja:

Emīlija VASIĻEVSKA — 81 gadu,
Stepans LAVRENOVS
un Marija ISAJEVA — katrs pa 75 gadiem,
Jefrosinija RIBAKOVA — 60 gadus.

Agrofīrmas «Krasnij Oktjabrj» administrācija un sabiedriskās organizācijas sirsnīgi sveic savus jubilarus, novēl viņiem ilgu un ražīgu mūžu, labu veselību.

PIEŅEM PASŪTĪJUMUS

Agrofīrmas SIERA RŪPNĪCĀS palīdzsaimniecības siltumtīcas PIEŅEM pieteikumus vainagu izgatavošanai.
Tālrunis — 21160.

LĪDZJŪTĪBA

Izsakām dziļu līdzjūtību

Konstanīna ANUSKOVA

radiem un piederīgajiem sakarā ar viņa priekšlaicīgo nāvi.

Agrofīrmas administrācija, partijas, arodbiedrības un komjaunatnes komitejas.

Redaktors A. RANCĀNS

REDAKCIJAS PASTS

Domas, priekšlikumi

Mūsu lasītājas Valentīnas no Līvāniem vēstule ierosināja ķerties pie plašāka raksta par kapsētu uzturēšanu kārtībā, ko laikrakstā publicējam 4. jūnijā. Viņa atsūtījusi arī papildinājumus jau pateiktajam. Šī vēstule mums atgādināja, ka vēl un vēlreiz jāatgriežas pie gadu tālās aizgājušajiem notikumiem, tie jāizvērtē caur šodienas prizmu. Aizmirst mēs nedrīkstam neko — ne labo, ne sliktu. Arī turpmāk rakstīsim par ciemata zaļās rotas uzturēšanu, par mirušo apbedīšanas vietu kopšanu un citiem jautājumiem, kas saistīti ar mūsu novadu.

Atklātības un demokrātiskās laikmetā saasinājusies trūkumu kritiskā uztvere. Cilvēki negrib samierināties ar to, kam agrāk pievērsa maz uzmanības, pacietā. Preilietis (savu uzvārdu viņš lūdza neizpaust) raksta:

«Jau sen gribēju rakstīt, beidzot to daru, jo tālāk vairs nav iespējams to visu redzēt. Tā sakot, tālāk nav

kurp braukt. Neuzskaitīšu, kas tagad notiek mūsu valstī — to zina visi. Tikai mūsu agrofīrmā negrib pārskatīties.

Runa ir pār līnu fabriku katlu māju. Daudz bijis solījumu, ka karsto tvaiku saņemsim no siera rūpnīcas, to mums atbildīgi darbinieki solīja jau 1987. gadā. Nesagaidījām. Runāja, ka šogad nu jau katrā ziņā līnu fabrika tiksot pieslēgta siera rūpnīcas siltumtīklam. Bet laiks iet un neko nemana. Varbūt vajadzīgs atgādinājums caur laikrakstu? Ir taču skaidrs, kādu ekonomisko efektu iegūsim no šīs pieslēgšanas. Jāpadomā arī par apkārtējās vides saglabāšanu. Kādus tik melnu dūmu mākoņus atmosfērā neizgrūž tagadējais līnu fabrikas dūmenis. Kurināmais te pilnībā nesadeg un cik tā, tīrot kurtuves, netiek izgāzts laukā. Ekonomistiem būtu jāsarēķina, cik ogļu nelietderīgi aprīj mūsu katli, bet tās taču nenāk par vel-

ti.

Vēl jāņem vērā, ka fabrikā nav īsti kārtīgu un centīgu saimnieku, kas prasīgi un efektīvi apkalpotu katlus. Lāudis, kam uzticēts šis svarīgais mezgls, bieži pārkāpj tehnoloģisko un darba disciplīnu. Visi vēl labi atceras gadījumu, kad B. Skutelis, strādājošais pensionārs, ļāva aizplūst ūdenim no katla, ko kurina ar spaijiem. Iereibuši darba mēdz būt A. Vovks, F. Strogonovs, V. Fjodorovs jūnija beigās un jūlija sākumā bija pazudis pavisam, divu kurinātāju pienākumus vajadzēja veikt vienam A. Vovkam.

Katlu telpā var atļauties darba laikā izgulēties, spēlēt kārtis. Citos mūsu fabrikas iecirkņos gan tas nav iespējams.

Gaidīšana, kad īsti katlu māja tiks pievienota kopīgajai sistēmai, nekādā ziņā nerosina strādniekus apzinīgāk veikt darba pienākumus. Kad agrofīrma izpildīs solījumu par vieno-

tas sistēmas radīšanu, domāju, krasi uzlabosies darba kultūra arī visā mūsu rūpnīcā».

Strādnieka izteiktajām rūgtajām piezīmēm un ierosinājumiem jāpiekrīt. Šopavas pirms termiņa veikts kārtējais remonts fabrikā, ar 1. augustu no jauna atsākas tiešais darbs ceļos, jaunās salmiņu ražas pieņemšana, kārtējam darba cēlienam sagatavota arī fabrikas katlu māja, veicot remontus krāsniņim. Kā redakciju informēja uzņēmuma vadība, tad šoziem vēl turpinās virs Preiļiem vīties melnās dūmu grīstes un kaisīt pa apkārtni pelnus, jo fabrikas pievienošana siera rūpnīcas siltumtīcī nav tik viegls uzdevums, kā varētu likties. Ne tikai jāierīko trase, bet jāuzstāda arī papildus katli, bet lai tie savukārt varētu darboties kopā ar jau esošajiem, ir vajadzīgs jaudīgāks dūmenis — ievērojami augstāks par esošo.

Cerams, ka šī vēstule radīs zināmu rezonansi, ierosinājumi tiks apspriesti kolektīvā, sevišķi tā daļa, kas attiecas uz darba disciplīnu, tiks izstrādāti konkrēti un pēdējie termiņi fabrikas pieslēgšanai kopīgajai sistēmai.